

CaLC - Cultural and Language Contacts (Kontakty kulturowe i językowe)

Celem działań zespołu jest wieloaspektowe badanie sytuacji kontaktów językowych i kulturowych. Jest to szeroki obszar badawczy i może być w przyszłości modyfikowany w zależności od kompetencji i zainteresowań członków zespołu, a obecnie centrum naszych zainteresowań stanowią problemy dotyczące mniejszości o różnym charakterze (etnicznych, religijnych, seksualnych); społeczno-kulturowej, językowej i ekonomicznej adaptacji imigrantów, kształtowania się tożsamości poszczególnych grup i klas społecznych w perspektywie diachronicznej w zależności od czynników zewnętrznych (np. tożsamości chłopskiej w różnych zaborach w XIX i XX wieku).

Interdyscyplinarny skład zespołu umożliwia połączenie metodologii ilościowych i jakościowych oraz metod i technik stosowanych w różnych gałęziach humanistyki i nauk społecznych. Wykorzystywane będą przede wszystkim wspólne paradygmaty badawcze łączące kilka dyscyplin, jak np. strukturalizm i funkcjonalizm, a także uniwersalne założenia (szkoła frankfurcka, teoria reprodukcji kulturowej i przemocy symbolicznej i in.). Choć dwujęzyczność i funkcjonowanie w odmiennych kręgach kulturowych jest domeną współczesnego świata w ogóle, to zjawiska te są szczególnie obecne w grupach nietypowych, funkcjonujących na obrzeżach życia społecznego i pograniczach różnego typu. Najbardziej oczywistym polem naszych badań wydaje się być np. problem adaptacji językowej uczniów ukraińskich w polskim systemie edukacji czy uczniów muzułmańskich w środowisku katolickim, ale mogą to być również kontakty subkultur z otoczeniem i tworzenie własnego języka (socjolekt), np. nastoletni fani K-popu. Tak zróżnicowane pola badawcze wiążą się z wykorzystaniem różnego rodzaju materiałów i źródeł, dlatego kompetencje badawcze socjologów i antropologów pozwolą np. na wykorzystanie obserwacji uczestniczącej, historyków i archiwistów – danych archiwalnych, a językoznawców – korpusów danych. Projekt będzie realizowany w ramach wymienionych szczegółowych tematów badawczych, których wspólnym mianownikiem jest kontakt kulturowy i językowy. Uwzględnienie różnych aspektów tych zjawisk i procesów uchwyconych z perspektywy różnych dyscyplin pozwoli na nawiązywanie dalszych współpracy w ramach sieci kontaktów członków zespołu.